

Kinderboekenweek 2026 – Spot aan!

Lesideeën bij:

Het vreemde verhaal van Violetta Viraal

Claudia Jong en Ruth De Jaeger (ill.)

Uitgeverij De Eenhoorn

ISBN 9789462918870

Doelen

- Leesbevordering: leerlingen nieuwsgierig maken naar dit boek.
- Leerlingen laten nadenken over het thema van de Kinderboekenweek.
- Leerlingen laten oefenen met creatief schrijven, waarbij plezier voorop staat.
- Leerlingen laten oefenen met spreken, door het (veilig) voorlezen van eigen werk.

Doelgroep

Groep 3 t/m 6

Nodig

- Het boek, 1 exemplaar (meer exemplaren in de schoolbib is fijn).
- Voor groep 3: tekenmateriaal en -papier.
- Voor groep 4 t/m 6: schrijfpennen en lijntjespapier.
- Foto's van tekeningen uit het boek, om te laten zien op het digibord tijdens het voorlezen. (Verspreid de foto's niet, i.v.m. rechten).

Duur

Minimaal 60 minuten (meer als je wilt verdiepen en iedereen wilt laten voorlezen)

Vanwege het thema van de Kinderboekenweek en de link met theater is deze les verdeeld in vijf **aktes** (als je de term niet kent, zoek het op, met de kinderen).

De eerste akte: voorlezen

Laat het boek zien, noem de titel en makers.

Vertel waarover het gaat (zonder spoilers) en/of lees de tekst op de achterflap voor.

Bespreek kort: spreekt dit aan? Waarom wel of niet?

Zeg dat je een stukje gaat voorlezen van het begin van het boek.

Vraag de kinderen te genieten, maar ook goed te luisteren en te kijken.

Laat foto's van tekeningen zien via het digibord (vraag evt assistentie voor meebladeren).

Lees het begin voor: pagina 3 t/m 9.

De tweede akte: gesprek

Laat de kinderen reageren op wat ze hebben gehoord.

Spreekt het aan? Wat vonden ze leuk?

Wat is volgens hen de link met het thema **Spot aan!** van de Kinderboekenweek?

Vragen die je kunt stellen en bespreken, klassikaal of in tweetallen/groepjes:

1. Zou jij beroemd willen zijn? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom wel? En waarmee zou je dan beroemd willen worden?
2. Wat zijn voor- en nadelen van beroemd zijn? Bedenk er van elk minstens drie, met uitleg. Niet alleen wat je hebt gehoord in het boek, ook andere dingen. Noteer dit op een blaadje of wisbordje.
3. De hoofdpersoon in dit verhaal noemt zichzelf 'bijzonder'. Vind jij jezelf bijzonder? Waarom niet of wel?
4. Sta jij graag in de spotlights of liever niet? Leg uit waarom.

De derde akte: verzin-oefening

Groep 3 gaat tekenen, groep 4 t/m 6 gaat schrijven.

Neem voor het verzinnen minstens 15 minuten en ga evt. verder in een volgende les.

Laat de leerlingen in stilte werken aan hun eigen verhaal/tekening, gebruik een timer.

Voor groep 3:

Alleen stap 1 en misschien een beetje stap 2 (zie volgende pagina).

Doe de uitleg niet via het digibord, maar mondeling (pas de uitleg aan).

Maak er een tekenoefening van, waarbij ze gaan verzinnen (net zoals een schrijver).

De kinderen gaan dus een personage verzinnen en tekenen!

De artiestennamen kun jij voor ze opschrijven. Als schrijven al lukt, kunnen de kinderen er woorden bij schrijven. En ze kunnen de letters van de artiestennaam kleuren/versieren.

Je kunt klassikaal een voorbeeld doen, samen met de kinderen, waarbij jij tekent op het bord. Of je laat de kinderen in tweetallen brainstormen, om op gang te komen.

Als ze een naam hebben gevonden, kun je vragen:

- Hoe ziet dit personage eruit? Denk aan: kleding, schoenen, haar/kapsel, lichaamsvormen, huidskleur, houding...
- Hoe praat en kijkt dit personage? Blij, bang, verdrietig, verliefd, iets anders...
- Wat kan dit personage bij zich hebben? Voorwerpen, een voertuig, dieren, iets anders...

Met al deze dingen laat je zien wie jouw personage is en teken je een verhaal.

Voor groep 4 t/m 6:

Schrijfopdracht, stap 1 en 2 (plus 3 als je genoeg tijd hebt en wilt verdiepen).

Het is handig om de instructie (in stappen) op het bord te laten zien, zodat kinderen er steun aan hebben. Je kunt dit waar nodig aanpassen voor jouw groep.

Je kunt afspraken maken over een gewenste hoeveelheid tekst, maar voor sommige kinderen is drie zinnen een overwinning en anderen mogen minder/aandachtiger schrijven.

Het verhaal hoeft niet per se af, tenzij jij dat belangrijk vindt (neem dan voldoende tijd).

Ze mogen een titel verzinnen, maar dat kan ook later.

Zeg: Tijdens het verzinnen letten we niet op spelling (dat kan later).

Kondig de schrijfoefening aan met:

Vera Bakker vond haar naam te gewoontjes... ze koos een artiestennaam: Violetta Viraal.

Wij gaan ook allemaal een artiestennaam bedenken!

Schrijfoefening

Stap 1: Verzin een artiestennaam en een personage.

- Begin bij jezelf (wat kun jij goed, waar hou je van?) en verzin er dingen bij.
- Je kunt letters of stukjes van jouw naam gebruiken.
- Kies een naam die past, zoals **Viraal** past bij iemand die **influencer** is.
- Probeer dezelfde letters te gebruiken aan het begin, zoals bij Violetta Viraal.
- Je maakt er een **personage** van, dus je mag overdrijven!

Voorbeelden:

Als je Tim heet en van olifanten houdt: Otimus Olifantus

Als je Claudia heet en van lezen houdt: Lavinia Leeskoningin (of: Lia Letterlust)

Je mag ook een andere voornaam kiezen met dezelfde beginletter.

Voorbeeld: **Vera** koos **Violetta**... dat lijkt er een beetje op, maar is toch anders.

Je kunt klassikaal een voorbeeld doen, samen met de kinderen, op het bord.

Of je laat de kinderen in tweetallen brainstormen, om op gang te komen.

Als de kinderen een artiestennaam hebben verzonnen, kun je naar de volgende stap...

Kondig dit aan met: Violetta stelt zichzelf voor. Wat weet je allemaal over haar?

Jouw personage gaat zich ook voorstellen...

Stap 2: Vertel iets over jouw personage.

Vragen om op gang te komen (klassikaal of in tweetallen):

- Hoe praat jouw personage? (Een dame praat bijvoorbeeld anders dan een schurk.)
- Wat doet hij/zij vaak?
- Kun je laten merken hoe je personage is, zonder het letterlijk te vertellen?

Als de kinderen weten hoe ze kunnen starten, gaan ze individueel schrijven (in stilte).

Zet de volgende korte instructie + schrijftips op het bord.

Schrijf een kort verhaal waarin jouw personage zich voorstelt.

- Wat voor soort iemand is het?
- Laat het personage van alles over zichzelf vertellen...

Schrijftips:

- Verzin een eigen verhaal (dus doe geen bestaande verhalen/films/games na).
- Probeer van jouw personage een **levend** iemand te maken, met een eigen manier van praten.

Je kunt hier stoppen of nog een stap verder gaan (of alleen kinderen die al klaar zijn).

Stap 3: Verzin een probleem voor jouw personage.

In verhalen zitten problemen die moeten worden opgelost, daardoor wil je doorlezen.

Voorbeeld: Vraag aan de kinderen: Wat is het probleem van Violetta?

Antwoord: Ze is beroemd, maar ze vindt dat niet altijd makkelijk. (Hoe weet je dat?)

Verderop in het verhaal (p. 36-39) vertelt ze dat ze benieuwd is naar een ander leven, zonder roem. De lezer vraagt zich af: lukt het haar om erachter te komen hoe dat is? Dat is het avontuur! Door het probleem ontstaat er een verhaal dat spannend is...

Welk probleem kun je verzinnen voor jouw hoofdpersoon?

Dan weet je hoe het verhaal verder kan gaan... en hoe het kan aflopen.

Vragen om op gang te komen (zo nodig eerst in tweetallen):

- Wat wil jouw personage heel graag?
- Wat gaat er mis? Hoe gaat het personage hiermee om?
- En hoe loopt het af? Komt er een oplossing voor het probleem?

Laat de kinderen hiermee verder schrijven aan hun verhaal.

De vierde akte: verhalen voorlezen

Laat kinderen die willen over hun personage vertellen (groep 3) of hun verhaal voorlezen (groep 4 t/m 6, het hoeft niet per se af te zijn, en een stukje mag ook).

Forceer niet! Sommige kinderen durven (nog) niet. Eigen werk voorlezen is kwetsbaar. Kinderen die durven kun je helpen met houding en stemgebruik, laat *plezier* voorop staan. Benoem wat jij goed/leuk/spannend vindt aan het verhaal, en waarom. Laat klasgenoten ook op die manier reageren en laat ze genieten van elkaars verhalen. Vooral complimenten dus. Daarvan gaan kinderen stralen en zo groeit hun zelfvertrouwen. Dat heeft een positief effect op alles: schrijven, lezen, presenteren.

Sluit de les(sen) af met applaus voor de hele groep!

De vijfde akte, optioneel: tastbaar resultaat

Laat de kinderen hun personages/verhalen afmaken en in het net uitwerken.

Groep 4 t/m 6: laat ze tekeningen maken bij hun verhaal.

Bundel ze per groep en maak er mooie boekjes van. Trots gegarandeerd!

Lesideeën door Claudia Jong

Het boek is te bestellen bij elke (kinder)boekhandel. Koop lokaal!

Tip (bij genoeg budget): maak er een *samenleesboek* van, bestel voor een hele groep.

Reacties en ervaringen kun je sturen naar info@claudiajong.nl

Meer info en tips op www.claudiajong.nl (o.a. bij Contact en Leesbevordering)

Je kunt de schrijfster boeken voor een **auteursbezoek** via **De Schrijverscentrale**.

Tijdens een bezoek mogen de kinderen vragen stellen en geeft ze een deel van deze les.

Na het bezoek kun je er zelf aan doorwerken met de groep.

Of je doet alles met de groep en de schrijfster komt live luisteren naar jullie beste verhalen!

Dit kan ook na / los van de Kinderboekenweek.

"Een ontmoeting met een echte schrijver of illustrator kan een kind dat extra zetje geven om een boek te pakken." (site van De Schrijverscentrale)

Extra tip, voor wie op instagram zit:

Juf Marjolein @kilometerslezen maakte een **lespakket voor groep 5-6** bij *Het vreemde verhaal van Violetta Viraal*, dat je voor een klein bedrag bij haar kunt aanvragen (zie bericht op haar insta-pagina). Deze lessen kun je inzetten voor diep lezen en mediawijsheid, ook na de Kinderboekenweek.